

یادداشت روز

امیر حسین یزدان پناه

Yazdanpanah@khorasannews.com

شبکه های اجتماعی و خطر اخبار بی اعتبار

امروزه تعداد زیادی از افراد جامعه در هر رخداد سیاسی، اجتماعی و اقتصادی برای شناخت ابعاد و اطلاعات مربوط به آن به شبکه های اجتماعی متکی هستند. حتی این شبکه ها در برهه هایی زمینه ساز برخی تحولات میدانی هم شده اند؛ از جمله این که برخی تحلیل گران اوج گیری اعتراضات و اغتشاشات دی ۹۶ در ایران، جنبش وال استریت در آمریکا، اعتراضات اخیر عراق و ... را به این شبکه ها نسبت می دهند. اتکای کاربران به اطلاعات و اخبار منتشر شده در شبکه های اجتماعی به همراه خود پدیده نگران کننده و حتی بعضا خطرناک «بی اعتباری منبع» را ترویج داده است. مسئله ای که حتی گاهی گریبان برخی رسانه ها را هم می گیرد تا جایی که این شبکه ها را به محل مستعدی برای مجرمان، اعم از اقتصادی، اجتماعی، امنیتی و ... تبدیل می کند.

در یک پژوهش دانشگاهی که به عنوان رساله دکتر با عنوان «اعتبار منبع در رسانه های اجتماعی؛ مطالعه موردی کانال های خبری تلگرام» با مطالعه ۳۱۶۰ پُست خبری تلگرامی انجام شده است، مشخص شده که «۳۶/۲ درصد اخبار، فاقد منبع هستند.» (همشهری آنلاین؛ ۲۵ اردیبهشت ۱۳۹۸) همچنین بر اساس یک پژوهش در دانشگاه «ام. آی. تی» که صدها هزار خبر جعلی منتشر شده در توئیتر طی سال های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۷ را بررسی کرده است، مشخص شده که «اخبار نادرست و جعلی ۷۰ درصد سریع تر از اخبار درست و واقعی» بین کاربران باز نشر می شود. یعنی اخبار جعلی در شبکه های اجتماعی هم حجم قابل توجهی را تشکیل می دهند و هم زودتر باز نشر می شوند. به عنوان نمونه، به تازگی در ماجرای ابتلای تعدادی از اهالی یک روستا در شهرستان لر دگان به بیماری ایدز، در روز های اول بروز اعتراض ها و اغتشاشات، انتشار اطلاعات و اخبار در

شبکه های اجتماعی به خصوص توئیتر و تلگرام به گونه ای بود که این طور القا می شد که گویی بهروز آن روستا عامل انتقال بیماری بوده است. بعدها این طور گفته شد که در حین غر با لگری روتین بیماری دیابت در مرکز بهداشت روستا، این بیماری به دلیل تجهیزات آلوده منتقل شده است! این مسئله خون مردم را به جوش آورد و اعتراض گروهی برای روشن شدن واقعیت ماجرا به اغتشاشات در لر دگان و آتش زدن و تخریب برخی مراکز منجر شد. در حالی که بر اساس اعلام مراجع ذی صلاح، پس از آن که بهروز روستا متوجه شیوع این بیماری شده، به نحوی که باعث تشویش نشود، احتمالا در پوشش غر با لگری دیابت، آزمایش های لازم برای روشن شدن ابعاد ماجرا انجام شده است تا تدابیر لازم برای در مان و کنترل آن انجام شود.

در روایت های «بدون اعتبار» اولیه، بهروز عامل انتقال یک بیماری خطرناک است که برخی حتی خواهان اعدام وی هستند و در روایت دارای اعتبار، بهروز کسی است که به خوبی و با وجدان کاری بالا به وظیفه خود عمل کرده است. یا در ماجرای شایعانی که درباره تابعیت دو گانه فرزندان ظریف و زنگنه منتشر شد یا تصویر اخیر حضور وزیر خارجه در سازمان ملل و ادعای محدودیت تردد برای اواز سوی یک پلیس آمریکایی که بعدها مشخص شد اساسا جریان چیز دیگری بوده است. حتی در ماجرای گاندو و برخی فضاسازی ها در شبکه های اجتماعی علیه دولت که عاری از واقعیت بودند نیز شاهد این مسئله بودیم.

با مثلا در ماجرای این روز های اخیر که بر سر اظهارات جنجالی و بعضا نادرست «طیبه ماهروزاده» استاد دانشگاه الزهرا و همسر حداد عادل، در توئیتر و تلگرام شکل گرفته است، این تصور ایجاد شده که او به دلیل آن که به دنبال مدرسه خوب برای فرزندش بوده، یک مدرسه غیر انتفاعی ایجاد کرده تا فرزندش در آن درس بخواند. این تلقی از باز نشر این جمله ایجاد شده است: «مدرسه غیر انتفاعی تأسیس کردیم چون وقتی پسرم به سن دبیرستان رسید و می خواست به رشته علوم انسانی برود، مدرسه مناسبی برایش وجود نداشت.» جست و جوی این جمله نشان می دهد که صدها کانال و هزاران سایت این جمله را باز نشر داده اند و توئیتهای متعددی درباره آن نوشته شده است. فارغ از ماهیت و درستی یا نادرستی بحث هایی که درباره سخنان خانم ماهروزاده مطرح شده، نکته ای که در این

خصوصی نیز قابل توجه است این است که بخشی از اظهارات او تقطیع شده و مورد تاکید و موج سازی قرار گرفته است در حالی که اگر حداقل سواد رسانه ای وجود داشت یا مشاهده کامل فیلم اظهارات وی، بر داشت های صحیح انجام می شد. او در این بخش درباره این که چرا مدرسه غیر انتفاعی تأسیس کرده است، می گوید: «زمانی پسرم در سال ششم می خواست از رشته ریاضی به علوم انسانی برود ما دنبال یک مدرسه بودیم که از نظر محیطی سالم باشد، اما در تهران پیدا نکردیم. در مدارس علوم انسانی هر چه دانش آموز ضعیف بود حضور داشت این در حالی است که یک کشور انقلاب کرده اساس و بنیادش بر استواری علوم انسانی و علوم اجتماعی است. در همه دنیا و کشور های پیشرفته بهترین هوش ها به ریاضی و شیمی نمی روند بلکه به رشته های فلسفه، علوم اجتماعی و علوم انسانی می روند این دغدغه ما بود.» در عمده موارد خطرناک است که برخی حتی طنز های ساخته شده درباره این موضوع، این طور القا شده که «ما مدرسه تأسیس کردیم چون مدرسه خوب برای پسرم نبود» در حالی که با مراجعه به منبع اصلی مشخص می شود که دلیل تأسیس مدرسه، نبود ساز و کار و ساختاری برای پرورش استعداد های برتر در حوزه علوم انسانی بوده است.

به این نمونه ها می توان باز هم مواردی را افزود. اتفاقاتی که فارغ از برهم زدن آرامش روانی کاربران شبکه های اجتماعی و گاه آرامش و امنیت شهر ها و کشور ها، با ترویج شایعه و باز نشر اطلاعات نادرست و ناقص به پدیده آسیمی جدی در حوزه مسائل اخلاقی هم تبدیل شده اند. سواد رسانه ای مفهومی است که این جابه کاربران می آید و از آن ها می خواهد اکنون که شبکه های اجتماعی جزئی از زندگی روزمره شان شده، به عادل، در توئیتر و تلگرام شکل گرفته است، این تصور ایجاد شده که او به دلیل آن که به دنبال مدرسه خوب برای فرزندش بوده، یک مدرسه غیر انتفاعی ایجاد کرده تا فرزندش در آن درس بخواند. این تلقی از باز نشر این جمله ایجاد شده است: «مدرسه غیر انتفاعی تأسیس کردیم چون وقتی پسرم به سن دبیرستان رسید و می خواست به رشته علوم انسانی برود، مدرسه مناسبی برایش وجود نداشت.» جست و جوی این جمله نشان می دهد که صدها کانال و هزاران سایت این جمله را باز نشر داده اند و توئیتهای متعددی درباره آن نوشته شده است. فارغ از ماهیت و درستی یا نادرستی بحث هایی که درباره سخنان خانم ماهروزاده مطرح شده، نکته ای که در این

حرف مردم

ستون (حرف مردم) انعکاس دهنده صادق حرف های شماست.

تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱ | پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹ | اپتال: ای گپ، | سروش: ۹۰۳۳۳۳۷۰۱ | نمابر: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۲۹

• از سال گذشته تا همین حالا قیمت اجاره و خرید مسکن و تمام کالا های دیگر بیش از ۳۰۰ درصد افزایش یافته است! آیا حقوق بان نشستگان به همین مقدار افزایش یافته است؟

• ۲۰ سال تمام فقط فرم پر کردم تا بالاخره یک جایی مشغول به کار شوم ولی الان باید برای خودشان جانشین تعیین کنند اما در مراج قضایی این طور نیست و مردم به خاطر مرخصی بودن مسئول مربوط چندین روز بلا تکلیف می مانند.

• دفتر سخنگوی دولت اعلام کرده اگر لوایح FATF تصویب نشود عواقب ناگوری برای اقتصاد به دنبال خواهد داشت! آن ها زمانی برای تصویب شدن برجام هم همین حرف ها را می زدند و برجام را در ۲۰ دقیقه تصویب کردند و باز هم بدترین اتفاق ها برای اقتصاد کشور افتاد!

• چقدر وقیحه کمیته انضباطی فدراسیون فوتبال! قلعه نویی اواخر فصل قبل رسماً اتهام «مهندسی نتایج» را زد اما کمیته انضباطی «لال» بود. مدیر عامل تراکتور سازی «زنوزی» گفته بود تیم های اول، دوم و سوم از قبل مشخص بوده اند، باز هم کمیته انضباطی «لال» بود. حالا آمده اند به «کالدرون» ۴۸ ساعت فرصت داده اند! «سر سپردگی» هم حدی دارد. لطفاً به این جنایات های آشکار کمیته انضباطی واکنشی نشان بدهید.

• اگر قرار است با بدحجابی یا بی حجابی برخورد شود، چرا کسی جلوی سردمداران و مروجان این پدیده را که برخی سلبیتری ها هستند، نمی گیرد؟ اگر خامنی با همین پوششی که سلبیتری ها عکس شان را در فضای مجازی منتشر می کنند در خیابان ها قدم بزنند واکنش گشت ارشاد به او چیست؟ اگر با بدحجابی و بی حجابی برخورد می شود

چرا این قانون برای همه یکسان نیست؟

• کارت سوخت خودروی صفر این جانب پس از سه ماه هنوز صادر نشده چرا کسی پاسخ گو نیست؟

• آقای وزیر آموزش و پرورش آیا خبر دارید که در هفته بسیج در قالب بیانیه بسیج دانش آموزی چه بد و بیراه هایی به دولت محترم می گویند و چقدر ذهن جوانان عزیزمان را به این دولت بد بین می کنند؟

• احیای دریاچه ارومیه برای آذربایجان غربی آب نداشت اما برای خیلی ها نان داشت! هزینه سفر هفت نفر از استادان دانشگاه به آمریکا به نام مطالعه احیای دریاچه ارومیه ۳۰۰ هزار دلار خرج داشته است. چرا مسئولان از خواسته مردم برای اطلاع رسانی جزئیات این سفر، هزینه ها و نتایج مطالعات ناراحت می شوند؟

• کسانی که برنج های پاکستانی را برای مردم هر روز گران می کنند و به مردم ظلم می کنند باید جواب گو باشند.

• چرا کارمندان ارشد و جزء در دستگاه قضایی به شخصیت ارباب رجوع توجهی نمی کنند؟ از نظر آن ها اکثر مراجعان متهم اند!

• توزیع سفته زیر ۹۰ میلیون چرا فقط در شعبه مرکزی که آن همه ترافیک ماشین دارد صورت می گیرد؟ بانک روبه روی باغ ملی اصلاً پارکینگ ندارد.

• مگر ما باز نشستگان ناچا چه هیزم تری به دولت فروخته ایم که حتی یک ریال از پاداش پایان خدمت مان را نداده اند؟ جز این است که ۳۰ سال جان خود را کف دست گذاشتیم و خدمت کردیم؟

• آقای محترمی که برای وام هفت میلیونی از شما سند و وثیقه خواستند گفتید آن هایی که وام های میلیاردی می گیرند چه وثیقه ای می گذارند و ... برادر عزیز! آن ها تلفنی وام می گیرند. اصلاً خودشان به بانک نمی روند! به بخوانند وثیقه بگذارند. به همین راحتی!

• آقای روحانی، تکلیف سهامداران پدیده چیست؟ حاصل مشارکت مردم در توسعه

این است؟

• روزنامه شما هم کم داره به سر نوشت کیهان و صدا و سیما دچار می شه. کمتر اخبار دروغ درج کنید. حقایق را وارونه نشان ندهید. دیگه ۱۰ سال پیش نیست که اکثر مردم از واقعیت ها بی خبر باشند. از شما بعیده.

• چرا کسی جواب گوی سهامداران و سپرده گذاران افضل توس که اکثراً خانواده شهدا و جانبازان هستند، نیست؟ به خدا همه گرفتاریم. فکری به حال مایکنید.

• آقایان و مسئولان محترم برای بیکاری چه کاری انجام دادید؟ توضیحی دارید؟

• یک فکر درست و درمون بکنید برای برنامه هایی که روزهای شهادت از تلویزیون پخش می شه. این برنامه ها و فیلم های درپیت رو چه کسی می بیند؟

• لطفاً به طراح جدول ها بگویند از کلمات تکراری کمتر استفاده کنند.

• چگونه است که آقای جهانگیری می تواند نسبت دروغ به رهبری بدهد و هیچ مجازات و شکایتی به همراه نداشته باشد و آزاد بچرخد ولی حسن عباسی یک سوال بپرسد و ۱۲ جلد سند دلیل برای سوال خود ارائه بدهد و هفت ماه به جرم پرسیدن سوال در زندان باشد؟! نیروی رسمی نا جاهستم. بعد از ۲۰ سال خدمت برای دریافت وام به فرماندهی استان مربوط مراجعه کردم که دستور سه میلیون وام فرماندهی را دادند و برای دریافت به بانک قوامین معرفی ام کردند اما بانک برای سه میلیون وام شرایط عجیب و غریبی داشت مثل ضامن، چک، سفته، فیش حقوقی و کلی شرط دیگر. با این شرایط از دریافت وام انصراف دادم تا بیشتر از این جلوی ارباب رجوع ضایع نشوم! یعنی اقتدار پلیس همین قدر است؟ سه ماهه معازام روز دزد دزد و هنوز نتونستم سارق رو دستگیر کنم. صفحه حوادث الکی می نویسه فلان دزد در در کمتر از ۲۴ ساعت دستگیر کردیم. شاید هم شانس منه که هنوز کارم به جایی نرسیده.

گروه صنعتی سایان
مشاور، طراح و مجری:
- سالن های فلزی سوله
- اسکلت فلزی ساختمان های طبقاتی
- انواع جرثقیل سقفی
تلفن: ۰۵۱-۳۲۴۴۳۳۳۳
Email: sayansteel@yahoo.com

«آگهی مناقصه خرید پیت ماس»
شرکت کشاورزی رضوی در نظر دارد پیت ماس مورد نیاز واحد گلخانه های خود در کشت و صنعت مزرعه نمونه را از طریق مناقصه خریداری نماید.
لذا از کلیه تامین کنندگان و فروشندگان دعوت می شود جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس سایت www.reo.ir (قسمت مناقصات) مراجعه نمایند.
مهلت ارائه پیشنهادات ساعت ۱۲ مورخ ۹۸/۸/۱۸ می باشد. ضمناً در صورت نیاز به دریافت اطلاعات از طریق پیامک با شماره ۰۹۱۵۰۵۱۶۲۴۸ ارتباط برقرار فرمایید.

شرکت کشاورزی رضوی
آستان قدس رضوی

«آگهی مناقصه انجام عملیات احداث باغات»
شرکت کشاورزی رضوی در نظر دارد انجام عملیات احداث باغات میوه با دو سطح ۱۵ هکتار و ۸ هکتار خود در کشت و صنعت باغات را از طریق مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.
لذا از کلیه پیمانکاران بخش کشاورزی دعوت می شود جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس سایت www.reo.ir (قسمت مناقصات) مراجعه نمایند.
مهلت ارائه پیشنهادات ساعت ۱۲ مورخ ۹۸/۸/۱۸ می باشد. ضمناً در صورت نیاز به دریافت اطلاعات از طریق پیامک با شماره ۰۹۱۵۱۱۵۵۳۳۴ ارتباط برقرار فرمایید.

شرکت کشاورزی رضوی
آستان قدس رضوی

«آگهی مناقصه خرید سینی نشاء»
شرکت کشاورزی رضوی در نظر دارد انواع سینی نشاء مورد نیاز واحد گلخانه های خود در کشت و صنعت مزرعه نمونه را از طریق مناقصه خریداری نماید.
لذا از کلیه تامین کنندگان و فروشندگان دعوت می شود جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس سایت www.reo.ir (قسمت مناقصات) مراجعه نمایند.
مهلت ارائه پیشنهادات ساعت ۱۲ مورخ ۹۸/۸/۱۸ می باشد. ضمناً در صورت نیاز به دریافت اطلاعات از طریق پیامک با شماره ۰۹۱۵۰۵۱۶۲۴۸ ارتباط برقرار فرمایید.

شرکت کشاورزی رضوی
آستان قدس رضوی

«آگهی مناقصه خرید گود حیوانی (گاوی)»
شرکت کشاورزی رضوی در نظر دارد ۱۰۰۰۰ متر مکعب گود حیوانی مورد نیاز باغات پسته خود در سازمان موقوفات و کشاورزی جنوب خراسان را از طریق مناقصه خریداری نماید.
لذا از کلیه تامین کنندگان و فروشندگان دعوت می شود جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس سایت www.reo.ir (قسمت مناقصات) مراجعه نمایند.
مهلت ارائه پیشنهادات ساعت ۱۲ مورخ ۹۸/۸/۱۸ می باشد. ضمناً در صورت نیاز به دریافت اطلاعات از طریق پیامک با شماره ۰۹۱۵۰۵۱۶۲۴۸ ارتباط برقرار فرمایید.

شرکت کشاورزی رضوی
آستان قدس رضوی

«آگهی مناقصه گود و سموم کشاورزی»
شرکت کشاورزی رضوی در نظر دارد انواع سموم و کودهای کشاورزی مورد نیاز خود را از طریق مناقصه خریداری نماید.
لذا از کلیه تامین کنندگان و فروشندگان دعوت می شود جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس سایت www.reo.ir (قسمت مناقصات) مراجعه نمایند.
مهلت ارائه پیشنهادات ساعت ۱۲ مورخ ۹۸/۸/۱۸ می باشد. ضمناً در صورت نیاز به دریافت اطلاعات از طریق پیامک با شماره ۰۹۱۵۰۵۱۶۲۴۸ ارتباط برقرار فرمایید.

شرکت کشاورزی رضوی
آستان قدس رضوی

«آگهی مناقصه انجام عملیات برداشت محصول پنبه»
شرکت کشاورزی رضوی در نظر دارد انجام عملیات برداشت محصول پنبه خود در کشت و صنعت سرخس، کشت و صنعت تربت حیدریه و کشت و صنعت اتابد، را از طریق مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.
لذا از کلیه پیمانکاران بخش کشاورزی و کمباین داران دعوت می شود جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس سایت www.reo.ir (قسمت مناقصات) مراجعه نمایند.
مهلت ارائه پیشنهادات ساعت ۱۲ مورخ ۹۸/۸/۱۸ می باشد. ضمناً در صورت نیاز به دریافت اطلاعات از طریق پیامک با شماره ۰۹۱۵۰۵۱۶۲۴۸ ارتباط برقرار فرمایید.

شرکت کشاورزی رضوی
آستان قدس رضوی

ویژه مشهد

روزنامه صبح ایران
خراسان

طرح سحاب

روزنامه را به جای

۲۰۰۰ تومان ۱۱۵۰ خرید

مشترک شوید و روزنامه باطله خود را تحویل دهید

۳۷۷۷ ۷۷۷ ۰۹۲۰۰۳